

บรรณานุกรม

- กมล สวัสดิมงคลและคณะ . การศึกษาและวิเคราะห์สถานภาพและศักยภาพของการผลิตและการใช้พืชสมุนไพร รวมทั้งความต้องการงานวิจัยและพัฒนาประเทศไทย .
กองวิจัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ , 2529.
- กฤษฎา บุญชัย . พลวัตชุมชนล้านนาในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ . วิทยานิพนธ์
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล . มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2540.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ . “ระบบการแพทย์พื้นบ้านในชนบท” อ้างในทวีทอง หงษ์วิวัฒน์และ
คณะ (บรรณาธิการ) . พฤติกรรมสุขภาพ . ข่ายงานวิจัยพฤติกรรมสุขภาพ ศูนย์
ประสานงานทางการแพทย์และสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข , 2532.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์และคณะ . รายงานการวิจัย สภาพความนิยมในการรักษาแบบพื้นบ้าน
โดยการใช้สมุนไพรของชุมชนในเขตอำเภอชุมพวง . โรงพยาบาลชุมพวง จังหวัด
นครราชสีมา , 2529.
- ขนิษฐา ศรีรัตน์ . แหล่งความรู้และกระบวนการจัดการแหล่งความรู้ในชุมชน . วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2538.
- คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล . สยามไภษัชยพิภพ ภูมิปัญญาของชาติ . กรุงเทพฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง , 2538.
- เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญา . สารัตถะแห่งสิทธิชุมชน . กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีจำกัด , 2540.
- จิราภรณ์ ภัทรากานุกัทร . สถานภาพการศึกษาเรื่องคติความเชื่อของไทย . กรุงเทพฯ : จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย , 2528.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์ . “ระบบความเชื่อและพิธีกรรมกับการรักษาพยาบาลในล้านนา” .
เอกสารประกอบการประชุมวิชาการพฤติกรรมสุขภาพครั้งที่ 1 4-7 เมษายน 2532.
_____ . “วัฒนธรรมกับความหลากหลายทางชีวภาพ” ความหลากหลายทางชีวภาพกับการ
พัฒนาที่ยั่งยืน . กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา , 2536.
- ชูชาติ เหลี้ยววานิช . เครือข่ายการเรียนรู้ในการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนในชุมชน
ชนบท . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ , 2537.
- ถวิล ธาราโคชน์ . จิตวิทยาสังคม . กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ , 2536.

ทิมข่าวสาธารณสุข . “เรื่องเครื่องพ.ร.บ.การแพทย์แผนไทยสู่สภาฯ ปลุกคนไทยพึ่งตนเอง”
ไทยรัฐ . 23 กุมภาพันธ์ 2542 , หน้า 12.

ที่ว่ากรอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา . บรรยายสรุปอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา . พะเยา
: ม.ป.พ.,2540.

ธงชัย สาระกุล . รายงานการวิจัยภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพตนเองชุมชนชาวเขา 6 เผ่า .
ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ ,
2538.

ธวัช ปุณโณทก . ภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านอีสาน : ทศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทอง” .
ทิศทางหมู่บ้านไทย . กรุงเทพฯ : หมู่บ้าน , 2531.

นิธิ เอียวศรีวงศ์ . “ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากร” . ทิศทางไทย 5 (สิงหาคม 2536)
หน้า 3-4.

บุญทวี อุปละกุล . สังคมประกิดการเป็นหมอพื้นบ้าน . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2536.

บุญขมาศ ดินรุประมาและเจนศิริ จันทร์ศิริ . รายงานผลการวิจัย การดำรงอยู่และการปรับตัว
ของการแพทย์พื้นบ้านในเขตเมืองเชียงใหม่ . สถาบันการแพทย์แผนไทย , 2538.

ประเวศ วะสี . “การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยเพื่อการพัฒนา” ชุมชนพัฒนา 1 , 5 (ม.ค.-ก.พ.
2530) หน้า 75.

ประเวศ วะสีและคณะ . ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาที่ยั่งยืน . พิษณุโลก . โรงพิมพ์
ธรรมจักรการพิมพ์ , 2536.

พิทยา สายนำทาน . กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพอนามัยใน
ชุมชนพื้นที่สูง . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2540.

พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์และคณะ . พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของชาวชนบท : กรณีศึกษา
หมู่บ้าน 2 แห่งในภาคอีสาน . นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล , 2530.

เพ็ญจันทร์ ประดับมูข . มิติทางวัฒนธรรมของการใช้สมุนไพร : กรณีศึกษาเฉพาะหมู่บ้านใน
จังหวัดยโสธร . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(ศึกษาศาสตร์การแพทย์และ
สาธารณสุข) . มหาวิทยาลัยมหิดล , 2532.

เพ็ญณภา ทรัพย์เจริญ , บรรณาธิการ . สมุนไพรไทยในยุคโลกไร้พรมแดน . กรุงเทพฯ : องค์
การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก , 2538.

- ประมวลทฤษฎีการแพทย์แผนไทยเล่ม 1 พระคัมภีร์สมุทฐานวินิจฉัย . กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก , 2537.
- “การอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพและเพื่อบำบัดอาการของโรค” . เอกสารโครงการอบรมครูฝึกการแพทย์แผนไทย รุ่นที่ 17 วันที่ 15-26 กุมภาพันธ์ 2542 โดยสถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข ณ ศูนย์ฝึกอบรมโรงเรียนป่าไม้แพร่ จังหวัดแพร่
- มยุรี เปาประดิษฐ์ . การศึกษาการใช้ยาพื้นบ้าน ในการรักษาอาการองการะร่วงของประชาชนในชุมชนชนบท . วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล , 2530.
- มะลิ ลีวานานท์และกาญจนา ตั้งชลทิพย์ . รายงานการวิจัยเรื่องระบบความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมการรักษาโรคกระดูกค้ำยระบบการแพทย์แผนโบราณ . รายงานการวิจัยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล , 2534.
- มาโนช วามานนท์และเพ็ญภา ทวีทรัพย์เจริญ , บรรณาธิการ . ยาสมุนไพรสำหรับงานสาธารณสุขมูลฐาน . กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก , 2540.
- ยศ สันตสมบัติและวิฑูรย์ ปัญญากุล . ความหลากหลายทางชีวภาพ : มิติทางสังคมและนิเวศ . กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา , 2537.
- ยุวดี จอมพิทักษ์ . ยอดสมุนไพรอายุวัฒนะ . กรุงเทพฯ : หอสมุดกลาง 09 , ม.ป.ป.
- รุ่งรังษี วิบูลย์ชัย . “การแพทย์พื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทยที่ถูกมองข้าม” ใน สมุนไพรไทยยุคโลกไร้พรมแดน . กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก , 2540.
- รุจิราต อรรถสิทธิ์และคณะ . คุณสมบัติและพฤติกรรมของหอมพื้นบ้านในชุมชน . รายงานการวิจัยสำนักงานสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข , 2530.
- ลือชัย ศรีเงินขวงและอามันดา เลอ แกรนด์ . สมุนไพรกับการรักษาตนเองของชาวชนบท อ่างในลือชัย ศรีเงินขวงและทวีทอง หงษ์วิวัฒน์(บรรณาธิการ) . ยุทธศาสตร์เพื่อการดูแลสุขภาพตนเอง . ศูนย์นโยบายสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2533.
- วราภรณ์ ปิ่นฉวี และคณะ . การสำรวจการใช้สมุนไพรของชาวเขา และการใช้สมุนไพรของชาวเขาก่อในจังหวัดเชียงราย . เชียงใหม่ : ศูนย์ประสานงานการแพทย์แผนไทยภาคเหนือ , 2538.

- วิชัย โปษยจินดา. การแก้ไขปัญหาคความเจ็บป่วยของชาวเขา. ข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา 11, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2530)
- วิสุทธิ ใบไม้. สถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.), 2538.
- ศึกษาริการจังหวัดพะเยาและคณะ. วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญาอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา. พะเยา : ม.ป.ท., 2542.
- ศูนย์ประสานงานการพัฒนาการแพทย์และเภสัชกรรมแผนไทย. สภาพปัญหาและสถานการณ์นโยบายและกลวิธีการพัฒนาการแพทย์และเภสัชกรรมไทย. กระทรวงสาธารณสุข ม.ป.ป.
- สมศักดิ์ สุขวงศ์. ป่าเขตร้อน : คุณค่าความหลากหลายของสรรพชีวิต. สารคดีเดือนพฤษภาคม, ม.ป.ท., 2536.
- สมสุข มัจฉาชีพ. พืชสมุนไพร. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา, 2534.
- สมหมาย เปรมจิตต์. มังรายศาสตร์ ภาคปรัวรรค ลำดับที่ 1. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2518.
- สหทัย วิเศษ. ภูมิปัญญาชาวบ้านในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มอั้งป้าศรีถ้อย อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ห่มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- สัมภาษณ์หมอพื้นบ้านในโครงการชมรมอนุรักษ์สมุนไพรพองุนงำเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา วันที่ 21-30 มิถุนายน 2542.
- สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์. รากฐานแห่งชีวิต วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2533.
- สุริรัตน์ ทราตันและคณะ. รายงานการสำรวจเบื้องต้น ชุดการรักษาพยาบาลพื้นบ้าน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- สามารถ จันทรสุชัย. "ภูมิปัญญาท้องถิ่น" อ่างในเสรี พงศ์พิศ(บรรณาธิการ). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบทเล่ม 1. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2536.
- เสรี พงศ์พิศ, บรรณาธิการ. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 1. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2536.
- _____ . คืนสู่รากเหง้า. กรุงเทพฯ : เทียนวรรณ, 2529.

เสาวภา พรศิริพงษ์. “การแพทย์พื้นบ้านกับสมุนไพร” เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ เรื่องการแพทย์แผนไทยกับสังคมไทย โครงการจัดงานทศวรรษการแพทย์แผนไทย วันที่ 10-13 มีนาคม 2538 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข. การปลูกและการดูแลพืชสมุนไพร. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2531.

..... ยาสมุนไพรสำหรับงานสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2540.

..... สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2541.

อวย เกตุสิงห์. “อายุรเวทวิทยาลัย” ก้าวใหม่ของการแพทย์แบบไทยเดิมในชากลางบ้านที่ใช้ได้ผล. กรุงเทพฯ : โครงการสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเอง, 2529.

อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์. รายงานผลการวิจัย ผลกระทบของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเชิงธุรกิจต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในภาคเหนือตอนบน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

อภิชาติ ทองอยู่. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับปัญญาตามแบบพุทธปรัชญาในงานพัฒนาสังคม. ม.ป.ท., 2528.

อัญชลี อินทนนท์. รายงานการวิจัยเรื่อง ศักยภาพหมอพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดยโสธร. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐานกระทรวงสาธารณสุข, 2536.

อานันท์ กาญจนพันธ์และคณะ. “รายงานการสำรวจเบื้องต้นเรื่อง การรักษาพยาบาลพื้นบ้านจังหวัดเชียงราย” โครงการศึกษาพิธีกรรมและความเชื่อล้านนา. ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.

อัมใจ เรือนเพชรและคณะ. วิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น : การรักษาโรคของหมอพื้นบ้านในจังหวัดพังงา. วัฒนธรรมไทย 32, 1 (ตุลาคม 2537) หน้า 12-13.

เอนก นาคะบุตร. จุดเปลี่ยนการพัฒนาชนบท และองค์การพัฒนาเอกชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2536.

Backus, (Ed.) Siam and Laos, in MR. Cheek, MD. Treatment of the sick Pliadelphia: presryteulan Board of publication, 1884.

- Bannerman, Robert H., John Burton and Health Care Coverage : A reader for health administrators and practitioners. World Health Organization , Geneva, 1983.
- Brun , Viggo and Trond Schumacher . Traditional Herbal Medicine in Northern Thailand , Berkeley : Univ. of California Press , 1987.
- Foster, George M., and Barbara Gallatin Anderson. Medical Anthropology. New York : Alferd A. Knopf, 1978.
- Kleinman , A. Indigenous Systems of Healing : Questions for Professional , Popular and Folk Care in J.W. Salmon (ed) . Alternative Medicine Popular and Policy Perspective. New York : Tavistock , 1978.
- Orem , D.E. Nursing : Concepts of Practice . New York : Mc Graw-Hill Book Company , 1980
- Roreach, Milton. Belief, attitude and value : A theory of organization and change. San Francisco : Jossery Bass, 1970.